

Mededeling nr. 12

Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk

12.1 Inleiding

In Publicatieblad serie L nr. 149 van 30 april 2021 is de Handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk (Trade and Cooperation Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community, of the one part, and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, of the other part, hierna: TCA EU-VK) gepubliceerd.

De TCA EU-VK is eerst voorlopig toegepast per 1 januari 2021. Vervolgens is de TCA EU-VK definitief van kracht geworden en in werking getreden per 1 mei 2021¹. Deze versies van de TCA EU-VK zijn tekstueel gelijk, maar de artikelaanduiding is wel gewijzigd (zie 12.17). Op grond van artikel 21 van deze overeenkomst tussen het Verenigd Koninkrijk (hierna: het VK) en de Europese Unie (hierna: de EU) geldt een verbod op invoerrechten voor goederen die voldoen aan de daarin opgenomen 'oorsprongsregels'.

Deze Mededeling gaat over die oorsprongsregels, en de voorwaarden die in acht moeten worden genomen om producten van preferentiële oorsprong uit het VK of de EU in het wederzijdse goederenverkeer – al dan niet binnen een tariefcontingent – vrij van invoerrechten te kunnen importeren. Deze oorsprongsregels en voorwaarden zijn opgenomen in Deel 2, Rubriek 1, Titel I, Hoofdstuk 2: Oorsprongsregels van de TCA EU-VK (artikelen 37 tot en met 68). Artikelen waarnaar in de tekst van deze Mededeling wordt verwezen, zijn – tenzij anders vermeld – opgenomen in dit hoofdstuk van de TCA EU-VK.

12.2 Oorsprongsregels

Om producten als van oorsprong uit de EU of uit het VK te kunnen betitelen moeten ze volledig zijn verkregen, vervaardigd zijn uit uitsluitend materialen die zelf van oorsprong zijn, of, indien dat niet zo is, een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

Volledig verkregen

Volgens artikel 39 worden goederen als van oorsprong uit de EU of het VK beschouwd indien de goederen in het VK of in de EU volledig zijn verkregen volgens de bepalingen van artikel 41. In artikel 41 vindt u een opsomming van de producten die als volledig verkregen worden beschouwd. Producten die uitsluitend zijn vervaardigd uit volledig verkregen producten worden zelf ook als volledig verkregen beschouwd.

Vervaardiging uit uitsluitend oorsprongsmateriaal

Producten die in de EU of het VK zijn vervaardigd uit uitsluitend materialen die de oorsprong van die partij hebben, bijvoorbeeld omdat deze materialen daar volledig verkregen zijn of omdat zij daar een toereikende be- of verwerking hadden ondergaan, worden als van oorsprong uit die partij beschouwd. Wat onder materialen wordt verstaan, is opgenomen in de definities van artikel 38.

Toereikende productie

Producten die niet volledig zijn verkregen maar al dan niet gedeeltelijk zijn geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen, worden als van oorsprong beschouwd als zij in het VK of in de EU een toereikende be- of verwerking (de zgn. toereikende productie) hebben ondergaan volgens de voorwaarden die zijn gesteld in artikel 39. Dit artikel verwijst hiervoor naar Bijlage 3 (Productspecifieke oorsprongsregels).

In Bijlage 3 vindt u per product de vereiste be- of verwerkingen die de niet van oorsprong zijnde materialen moeten ondergaan om aan het eindproduct de oorsprong te verlenen (de product-specifieke oorsprongsregels ofwel de zgn. lijstregels). Uit artikel 39, lid 2 volgt dat een product dat is geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen maar door toereikende productie als van oorsprong wordt beschouwd, zonder beperkingen als materiaal kan worden gebruikt bij de productie van een ander product. Er behoeft dan niet opnieuw rekening te worden gehouden met het gedeelte aanvankelijk niet van oorsprong zijnde materialen.

12.3 Ontoereikende productie

In artikel 43 zijn de bewerkingen opgesomd die, alleen of in combinatie, als onvoldoende worden beschouwd om aan een product de oorsprong te verlenen (de zgn. ontoereikende productie). Dit houdt in dat wanneer er bij de vervaardiging van een product niet van oorsprong zijnde materialen worden gebruikt, maar de bewerking die plaatsvindt niet verder gaat dan de in dit artikel opgenomen bewerkingen, er geen sprake is van een toereikende productie.

12.4 Tolerantieregel

Niet van oorsprong zijnde materialen die niet aan de voorwaarden van Bijlage 3 voldoen, mogen toch worden gebruikt bij de productie van een product als is voldaan aan de in artikel 42, lid 1 genoemde voorwaarden. Deze houden het volgende in:

- het totale gewicht van de gebruikte niet van oorsprong zijnde materialen bedraagt niet meer dan 15% van het product wanneer het producten uit hoofdstuk 2 en de hoofdstukken 4 tot en met 24 van het Geharmoniseerd Systeem betreft, met uitzondering van visserijproducten uit hoofdstuk 16;
- de totale waarde van de gebruikte niet van oorsprong zijnde materialen bedraagt niet meer dan 10% van de prijs af fabriek van het eindproduct wanneer het andere producten betreft, met uitzondering van producten uit de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het Geharmoniseerd Systeem, waarvoor de toleranties genoemd in Aantekeningen 7 en 8 van Bijlage ORIG-1 (Aantekeningen bij de productspecifieke oorsprongsregels) gelden.

Daarnaast geldt tevens dat, indien er een maximumpercentage is opgenomen in de lijstregel in Bijlage 3, deze door toepassing van tolerantie niet mogen worden overschreden.

De tolerantieregel kan niet worden toegepast op volledig verkregen producten zoals beschreven in artikel 41. De tolerantieregel kan echter wel toegepast worden voor het totaal van de materialen gebruikt bij de vervaardiging van een product waarvoor de lijstregel in Bijlage 3 vereist dat alle materialen volledig verkregen zijn.

12.5 Cumulatie van de oorsprong

Bilaterale cumulatie

Volgens artikel 40, lid 1 wordt een product van oorsprong uit de EU beschouwd als van oorsprong zijnde uit het VK, wanneer dat product daar als materiaal bij de productie van een ander product wordt gebruikt (en vice versa). De toegepaste be- of verwerkingen moeten dan wel verder gaan dan de ontoereikende productie-handelingen zoals neergelegd in artikel 43.

Volledige cumulatie

Op grond van artikel 40, lid 2 kan de exporteur in de EU of het VK bij de vervaardiging van een product rekening houden met de productiehandelingen die hebben plaatsgevonden in de andere verdragspartij. Dit betekent dat om uiteindelijk te beoordelen of het eindproduct volgens de lijstregels van Bijlage 3 de VK oorsprong heeft verkregen, productiehandelingen die niet van oorsprong zijnde materialen in de EU al hadden ondergaan maar die nog niet leidden tot het verkrijgen van de oorsprong, kunnen worden opgeteld bij de productiehandelingen die daarna nog in het VK hebben plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor bewerkingen van derde landen materialen in de EU waarbij rekening kan worden gehouden met de productiehandelingen die reeds in het VK hebben plaatsgevonden.

Artikel 40, lid 3 geeft aan dat artikel 40, lid 2 niet van toepassing is indien de toegepaste productiehandelingen niet verder gaan dan de ontoereikende productie zoals opgenomen in artikel 43.

Volledige cumulatie – Leveranciersverklaring

Om te kunnen aantonen welke productiehandelingen al hebben plaatsgevonden, moet gebruik worden gemaakt van een leveranciersverklaring voor de niet van oorsprong zijnde materialen die zijn be- of verwerkt. In Bijlage 6 is opgenomen welke informatie een leveranciersverklaring dient te bevatten. Een leveranciersverklaring kan worden opgemaakt per zending of voor meerdere zendingen van hetzelfde geleverde materiaal binnen een tijdvak van één jaar. Behalve van een leveranciersverklaring kan ook gebruik gemaakt worden van een gelijkwaardig document met dezelfde informatie, waarin de niet van oorsprong zijnde materialen voldoende duidelijk zijn omschreven om deze te kunnen identificeren.

12.6 Boekhoudkundige scheiding

Als hoofdregel geldt, zoals voor iedere preferentiële regeling, dat van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde materialen en producten tijdens hun opslag fysiek dienen te worden gescheiden om hun preferentiële oorsprong niet te verliezen. Artikel 50 beschrijft geeft aanwijzingen tot de administratieve scheiding van onderling verwisselbare van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde identieke materialen en (bepaalde, zie artikel 50, lid 4) producten, zonder dat deze materialen en producten fysiek van elkaar gescheiden hoeven te blijven tijdens de opslag.

Als onderling verwisselbare materialen en producten worden beschouwd: materialen en producten van dezelfde soort en handelskwaliteit, met dezelfde technische en fysieke kenmerken die ten behoeve van het bepalen van de oorsprong niet van elkaar te onderscheiden zijn.

Dit betekent dat als van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare materialen worden gebruikt bij de productie van een product, de vaststelling van de oorsprong van die onderling vervangbare materialen niet hoeft te gebeuren door elk specifiek onderdeel vervangbaar materiaal afzonderlijk fysiek te identificeren, maar kan de vaststelling gebeuren op basis van een in de EU of het VK geaccepteerd voorraadbeheersysteem. Voor de bepaalde onderling vervangbare producten van oorsprong geldt dat deze, na gezamenlijke opslag met producten die niet van oorsprong zijn, met behoud van hun oorsprong (onbewerkt) kunnen worden geleverd binnen de EU.

Een in Nederland geaccepteerd voorraadbeheersysteem moet ten minste:

- a) te allen tijde waarborgen dat niet meer producten de oorsprong verkrijgen dan het geval zou zijn wanneer de onderling vervangbare materialen of producten fysiek gescheiden waren;
- b) de hoeveelheid van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde materialen of producten aangeven, met inbegrip van de data waarop die materialen of producten aan de voorraad zijn toegevoegd en, indien vereist door de desbetreffende oorsprongsregel, de waarde van die materialen of producten;
- c) aangeven hoeveel onderling vervangbare producten of hoeveel met onderling vervangbare materialen geproduceerde producten zijn geleverd aan klanten die een bewijs van oorsprong in een partij vereisen om aanspraak te kunnen maken op preferentiële behandeling onder deze overeenkomst, en aan klanten die dat bewijs niet vereisen; en
- d) aangeven of voldoende producten van oorsprong in voorraad waren om de verklaring van oorsprong te staven.

Een marktdeelnemer kan een schriftelijk verzoek om toestemming voor de toepassing van boekhoudkundige scheiding indienen bij het bevoegde Douane regiokantoor. Door de Douane zal toezicht worden gehouden op de toepassing na een eenmaal verleende toestemming.

12.7 Geretourneerde goederen

Wanneer goederen met de oorsprong EU of VK dat grondgebied verlaten en geëxporteerd worden naar een derde land, dan worden deze goederen op grond van artikel 51 terugkeer in de EU of het VK beschouwd als niet van oorsprong zijnde, tenzij kan worden aangetoond dat:

- a) de geretourneerde goederen dezelfde goederen zijn als de uitgevoerde goederen; en
- b) deze goederen geen bewerkingen hebben ondergaan, behalve deze die noodzakelijk waren om de staat van de goederen te behouden terwijl zij in het derde land waren of terwijl zij geëxporteerd werden.

12.8 Vervoer van goederen van oorsprong via een derde land ('niet-wijziging')

Artikel 52 bevat de voorwaarden waaronder zendingen bestaande uit goederen van oorsprong via een derde land kunnen worden vervoerd zonder dat de oorsprong van de goederen hierdoor verloren gaat.

De voorwaarden hierbij zijn dat de goederen tijdens hun verblijf in het derde land onder toezicht zijn gebleven van de lokale douaneautoriteiten en geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die ter behoud van de goede staat van de goederen. Het is toegestaan om, voorafgaand aan de invoer, markeringen, labels, zegels of andere documenten te plaatsen op de goederen om te verzekeren dat er aan de specifieke interne regelgeving van de importerende partij voldaan wordt. Producten en zendingen mogen onderweg worden opgeslagen en tentoongesteld, en zendingen kunnen worden gesplitst mits dit plaatsvindt door of onder de verantwoordelijkheid van de exporteur. Bij alles geldt dat de goederen te allen tijde onder toezicht van de lokale douaneautoriteiten moeten zijn gebleven.

Op grond van artikel 52, lid 4 kan de Douane bij twijfel over de nakoming van bovengenoemde voorwaarden de aangever vragen om bewijs te leveren van het voldoen aan de voorwaarden. Dit bewijs kan met alle middelen geleverd worden, bijvoorbeeld door middel van transportdocumenten zoals een bill of lading, of door feitelijk of concreet bewijs gebaseerd op markering of nummering van pakketten of elk bewijs gerelateerd aan de goederen zelf. Ook kan er een non-manipulatieverklaring worden overgelegd.

12.9 Verzoek om toepassing preferentiële tariefbehandeling

Als de goederen van oorsprong zijn uit de andere partij, dan kan de importeur op grond van artikel 54 bij de invoer in de EU of het VK een verzoek doen om preferentiële tariefbehandeling. Dit verzoek kan gedaan worden op basis van *importer's knowledge* (de aan de importeur bekende informatie dat het product van oorsprong is – zie 12.10) of door gebruikmaking van een door de exporteur opgesteld attest van oorsprong waaruit blijkt dat het product van oorsprong is (zie 12.11). De grondslag voor het verzoek om preferentiële tariefbehandeling kan na vrijgave van de goederen in beginsel niet meer worden gewijzigd, dus ook niet bij een eventueel verzoek om terugbetaling.

Verzoek om terugbetaling

De importeur kan op grond van artikel 55, lid 2 een verzoek om terugbetaling indienen bij de Douane indien bij het in het vrije verkeer brengen van de goederen geen gebruik is gemaakt van het preferentiële tarief. Het verzoek mag niet later worden ingediend dan drie jaar na de datum van invoer. De importeur moet het bewijs verstrekken en de betreffende goederen moeten op het moment van invoer aan alle van toepassing zijnde oorsprongsregels hebben voldaan.

12.10 Bewijs van oorsprong – Importer's knowledge

Importer's knowledge stelt de importeur in staat om op basis van zijn eigen kennis over de oorsprong van de goederen een verzoek te doen om preferentiële tariefbehandeling. Ingevolge artikel 58 dient de aan de importeur bekende informatie dat de goederen van oorsprong zijn gebaseerd te zijn op documenten of andere bewijsmiddelen die door de exporteur van de goederen aan de importeur ter beschikking zijn gesteld.

Bij een beroep op *importer's knowledge* is de importeur zelf volledig verantwoordelijk voor het (kunnen) aantonen van de oorsprong van de goederen. Op grond van artikel 59 is de importeur die een beroep doet op *importer's knowledge* verplicht om alle gegevens waaruit blijkt dat het product voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de oorsprongsstatus minimaal 3 jaar te bewaren. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van 7 jaar. In artikel 61, lid 2 is opgenomen welke informatie door de douaneautoriteiten kan worden opgevraagd ter verificatie van het beroep op *importer's knowledge*. Indien dit nodig is voor de vaststelling voor de oorsprong van de goederen, kan in een daarop volgend verzoek door de douaneautoriteiten nog om aanvullende informatie worden verzocht bij de importeur.

Het verzoek om de toepassing van een preferentiële tariefbehandeling op basis van *importer's knowledge* kan op grond van artikel 63 worden geweigerd, indien de importeur niet binnen drie maanden na het eerste verzoek om informatie een antwoord heeft verstrekt, of de door de importeur verstrekte informatie niet volstaat om te bevestigen dat het product van oorsprong is. Ook wanneer niet binnen drie maanden op een aanvullend verzoek om informatie wordt gereageerd, of indien ook die verstrekte informatie niet volstaat om de preferentiële oorsprong te bevestigen, kan de preferentiële tariefbehandeling worden geweigerd.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Doet u op grond van *importer's knowledge* een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- 'GB' in vak 34
- Preferentiecode '300' in vak 36
- Bescheidcode 'U117' in vak 44

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul deze dan zo in:

- 'GB' in veld E.2
- Preferentiecode '300' in veld E.40
- Als identificatie van het preferentieel document gebruikt u in veld E.6 de vermelding 'U117'.

12.11 Bewijs van oorsprong – Attest van oorsprong

Voor het opstellen van een attest van oorsprong (*statement on origin*) is gekozen voor een systeem van certificering door de exporteur zelf. Ter identificatie van de exporteur wordt in de EU overeenkomstig artikel 68 bij de Uitvoeringverordening bij het Douanewetboek van de Unie (UVo.DWU) gebruikgemaakt van het stelsel van Geregistreeerde Exporteur (Registered Exporter, REX). Het VK heeft ervoor gekozen om zijn exporteurs middels een EORI-nummer te identificeren. Dit EORI-nummer dient altijd, dus ongeacht de waarde van de zending, vermeld te worden in het door de exporteur in het VK opgestelde attest van oorsprong.

Geregistreeerde exporteur (REX)

Geregistreeerde exporteur (REX) in de Europese Unie:

- voor zendingen bevattende goederen van oorsprong met een waarde van meer dan € 6.000 dienen exporteurs zich volgens de bepalingen van artikel 68 van de UVo.DWU bij de douaneautoriteiten van de lidstaat waar zij zijn gevestigd te laten registreren als geregistreeerde exporteur (REX). Na registratie mogen zij attesten van oorsprong opstellen bij de export van goederen van EU oorsprong, waarin zij hun REX nummer ook dienen te vermelden;
- voor zendingen met een waarde van niet meer dan € 6.000 gelden deze verplichtingen niet. Het is in dat geval dus niet nodig dat de exporteur beschikt over een registratie als REX om een attest van oorsprong te mogen opstellen.

Een Nederlandse exporteur kan zich als REX laten registreren door middel van het aanvraagformulier dat is gepubliceerd op de website van de Douane. Vanaf 25 januari 2021 is het tevens mogelijk om een REX registratie aan te vragen via het 'Customs Trader Portal'.

Een Nederlandse exporteur hoeft zich maar één keer als REX te laten registreren. Deze registratie kan hij gebruiken voor alle preferentiële regelingen waarin is bepaald dat het oorsprongsbewijs moet worden opgesteld door een geregistreeerde exporteur. Een exporteur hoeft dus niet voor alle regelingen apart als REX te worden geregistreerd. Het is ook niet nodig om een bestaande REX registratie te laten 'uitbreiden'.

Meer informatie over het stelsel van de Geregistreeerde Exporteur (REX) vindt u op de website van de Douane.

Attest van oorsprong

Een attest van oorsprong mag op grond van artikel 56, lid 1 gesteld worden door een exporteur op basis van informatie waaruit blijkt dat een product van oorsprong is. De exporteur is verantwoordelijk voor de juistheid van het attest en moet in staat zijn om op verzoek van de douaneautoriteiten van de exporterende partij de onderliggende bewijsstukken waarmee de oorsprong kan worden aangetoond, te overleggen. Zie voor meer informatie over het bewaren van deze bewijsstukken paragraaf 12.13.

Document

Een attest van oorsprong kan door de exporteur, gevestigd in de andere partij, worden gesteld op een factuur of ander document, dat het betreffende product voldoende specifiek omschrijft om het aan de hand daarvan te kunnen identificeren. Op dit document moet ook duidelijk staan vermeld wie de exporteur is die het attest van oorsprong opstelt. Veelal wordt hiervoor de factuur, de paklijst of een afleverbon gebruikt.

Een op een separaat document gesteld attest van oorsprong, al dan niet afgedrukt op briefpapier van de exporteur, is alleen toereikend voor een preferentiële tariefbehandeling indien het (andere) document waarop de goederen staan beschreven verwijst naar het document waarop het attest van oorsprong is vermeld.

Tekst

De tekst van het attest van oorsprong in de verschillende te gebruiken talen is opgenomen in Bijlage 7. In de EU mag bij export één van de taalversies uit Bijlage 7 worden gebruikt. Nederlandse exporteurs wordt echter geadviseerd uitsluitend de versie in de Engelse taal te gebruiken:

(Period: from ... to ...)(1)

The exporter of the products covered by this document (Exporter Reference No ... (2)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... (3) preferential origin.

..... (Place and date)(4)

..... (Name of the exporter)(5)

- (1) Alleen op te nemen in geval van het gebruik van één attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen. Zie ook paragraaf 12.12.
- (2) Aanvullen met het nummer van de exporteur. Voor exporteurs in de EU betreft dit het REX nummer van de geregistreerde exporteur, wat in voorkomende gevallen vermeld dient te worden. In het VK geldt dat hier altijd, ongeacht de waarde van de zending, het EORI-nummer moet worden ingevuld.
- (3) Oorsprong van het product aangeven: European Union of United Kingdom. Afkortingen zijn ook toegestaan.
- (4) Plaats en datum van afgifte mogen worden weggelaten indien deze informatie ook elders op het document vermeld staat.
- (5) Naam van de exporteur.

Het attest van oorsprong hoeft niet te worden ondertekend.

Geldigheidsduur

Volgens artikel 56, lid 3 is een attest van oorsprong twaalf maanden geldig vanaf de datum waarop het is opgesteld. Binnen deze termijn kan bij de invoer verzocht worden om toepassing van het preferentiële tarief.

Ingeval de geldigheidsduur van het attest van oorsprong verstrijkt tijdens de opslag van de goederen onder douanetoezicht in Nederland, wordt de geldigheid 'bevroren'. Zie hiervoor het Handboek Douane, onderdeel 8.00.00 Preferentiële oorsprong en herkomst, paragraaf 6.4.1 Aanvaarden van oorsprongsbewijzen buiten de geldigheidsduur. De aangifte voor het in het vrije verkeer brengen na het beëindigen van de opslag kan, om hier gebruik van te maken, in deze situatie uitsluitend in Nederland worden gedaan.

Vervangen

Een attest van oorsprong mag worden vervangen of gesplitst. De wettelijk basis voor het vervangen en splitsen van het attest van oorsprong in de EU staat niet in de TCA, maar in artikel 69 UVo.DWU.

Op grond van artikel 69, lid 1 UVo.DWU kan het initiële attest van oorsprong door één of meer vervangende bewijzen van oorsprong worden vervangen om alle of een deel van deze producten naar een andere plaats in de EU te zenden. Het initiële attest van oorsprong mag alleen worden vervangen als de producten nog niet voor het vrije verkeer zijn vrijgegeven en de producten onder toezicht van een douanekantoor in de EU zijn geplaatst.

Op grond van artikel 69, lid 2 van de UVo.DWU mag het vervangende bewijs van oorsprong worden afgegeven in dezelfde vorm als het oorspronkelijke oorsprongsdocument, of in de vorm van een vervangend attest van oorsprong als bedoeld in artikel 101 van de UVo.DWU. In uitzonderingsgevallen kan het bewijs van oorsprong ook worden vervangen door een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Indien het verzoek om een preferentiële tariefbehandeling is gebaseerd op *importer's knowledge* wordt geen gebruik gemaakt van een (vervangbaar) preferentieel bewijs van oorsprong. Het vervangen van een attest van oorsprong is dan dus niet aan de orde.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Doet u op grond van een attest van oorsprong een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- ‘GB’ in vak 34
- Preferentiecode ‘300’ in vak 36
- Bescheidcode ‘U116’ in vak 44
- Als bescheididentificatie vermeldt u het documentnummer (bijvoorbeeld het factuurnummer), het op het attest vermelde EORI-nummer van de exporteur in het VK en de afgifte datum van het attest van oorsprong.

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul deze dan zo in:

- ‘GB’ in veld E.2
- Preferentiecode ‘300’ in veld E.40
- Als identificatie van het preferentieel document gebruikt u in veld E.6 de afgifte datum van het attest van oorsprong volgens de lay-out zoals al in de GPA informatiebrochure is opgenomen.
- In één van de velden H.13-H.16 kan ter verduidelijking de bescheidcode ‘U116’ worden vermeld.

12.12 Attesten van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen

Een attest van oorsprong kan op grond van artikel 56, lid 4 worden afgegeven per zending of voor meerdere zendingen van identieke goederen. Bij ‘identieke goederen’ moet het gaan om producten die in ieder opzicht gelijk zijn aan die in de productomschrijving op het oorsprongsbewijs, en zij moeten hun oorsprong op gelijke wijze verkrijgen. Voor het kunnen afgeven van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen, is het dus van belang dat de productomschrijving op het betreffende commerciële handelsdocument zo specifiek mogelijk is.

Voor het kunnen afgeven van één attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen is altijd een REX registratie vereist. Indien het attest van oorsprong betrekking heeft op meerdere zendingen van identieke goederen, dan dient de geldigheidstermijn te worden vermeld in het attest van oorsprong. De maximale geldigheidstermijn bedraagt twaalf maanden vanaf het moment van afgifte van het initiële attest van oorsprong. Het attest van oorsprong is dan van toepassing op alle invoer van identieke goederen binnen de in het attest van oorsprong aangegeven periode.

Tijdens de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong dient de importeur – naast het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen – de bewijsmiddelen te bewaren waaruit blijkt dat de betreffende goederen identiek zijn aan de goederen waarop het initiële attest van oorsprong betrekking had. In Nederland is de wettelijk verplichte bewaartermijn op 7 jaar gesteld. Deze gaat lopen op de datum dat de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen eindigt.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Doet u op grond van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- ‘GB’ in vak 34
- Preferentiecode ‘300’ in vak 36
- Bescheidcode ‘U118’ in vak 44
- Als bescheididentificatie vermeldt u het documentnummer van het eerste document (bijvoorbeeld dat factuurnummer), het op het attest vermelde EORI-nummer van de exporteur in het VK en de afgifte datum van het attest van oorsprong.

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul deze dan zo in:

- ‘GB’ in veld E.2
- Preferentiecode ‘300’ in veld E.40
- Als identificatie van het preferentieel document gebruikt u in veld E.6 de afgifte datum van het attest van oorsprong volgens de lay-out zoals al in de GPA informatiebrochure is opgenomen.
- In één van de velden H.13-H.16 kan ter verduidelijking de bescheidcode ‘U118’ worden vermeld.

12.13 Bewaarplicht bewijsstukken en overige gegevens

Op grond van artikel 59 moet iedere importeur die verzoekt om een preferentiële tariefbehandeling de daaraan ten grondslag liggende bewijzen en gegevens minimaal drie jaar bewaren.

In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van zeven jaar. Indien het verzoek op een attest van oorsprong is gebaseerd, moet het door de exporteur opgestelde attest van oorsprong bewaard worden. Wanneer *importer's knowledge* wordt toegepast, moeten alle gegevens waaruit blijkt dat het product voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de preferentiële oorsprong worden bewaard.

Artikel 59 stelt dat iedere exporteur die een attest van oorsprong heeft opgesteld tenminste vier jaar een kopie van dat attest en alle overige gegevens bewaart waaruit blijkt dat het product aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de oorsprongsstatus voldoet. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van zeven jaar. Wanneer een exporteur een attest van oorsprong heeft opgesteld op basis van een schriftelijke (leveranciers-)verklaring van zijn leverancier, dan moet de leverancier alle daarvoor relevante gegevens (bewijsstukken) bewaren.

12.14 Deelzendingen

Artikel 56, lid 5 voorziet in de mogelijkheid om producten in deelzendingen te kunnen importeren met gebruikmaking van één enkel attest van oorsprong. Het gaat hierbij dan om gedemonteerde of niet-gemonteerde producten in de zin van algemene regel 2, onder a) van het Geharmoniseerd Systeem die onder de afdelingen XV tot en met XXI vallen. De importeur moet er om verzoeken en de douaneautoriteiten van het land van invoer stellen hier de voorwaarden. Het bewijs van oorsprong moet bij de douaneautoriteiten worden ingediend bij de eerste deelzending.

12.15 Uitzondering voor het bewijs van oorsprong: kleine zendingen en reizigersbagage

Een bewijs van oorsprong is op grond van artikel 60 niet vereist om de oorsprong van producten aan te tonen en gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling als het gaat om kleine zendingen van private personen naar private personen of om producten in de persoonlijke bagage van een reiziger (reizigersbagage). Het mag dan dus niet gaan om handelsverkeer.

Invoer die sporadisch is en slechts bestaat uit producten voor persoonlijk gebruik van de ontvangers of reizigers of hun families wordt niet gezien als handelsverkeer indien uit de aard en hoeveelheid van de producten duidelijk blijkt dat er geen commercieel doel aan verbonden is. De totale waarde van deze producten mag bij invoer in de EU niet meer bedragen dan 500 euro in het geval van kleine zendingen, en niet meer dan 1.200 euro wanneer het producten zijn die deel uitmaken van reizigersbagage.

Deze uitzondering geldt niet voor producten waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze deel uitmaken van een reeks invoerzendingen en slechts afzonderlijk zijn ingevoerd om de vereisten van het aantonen van de oorsprong te ontwijken.

Bij invoer in het VK geldt voor het niet te hoeven overleggen van een oorsprongsbewijs een limiet van 1.000 pond, ongeacht de al dan niet commerciële aard van de zending.

12.16 Overgangsbepalingen voor doorvoer of opslag van producten

Er is een mogelijkheid om op grond van artikel 30 gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling onder de TCA EU-VK bij de invoer van goederen die vóór de inwerkingtreding van de TCA werden uitgevoerd uit het VK en die zich op de datum van de inwerkingtreding van de TCA nog in vervoer of onder douanetoezicht binnen de EU bevinden (en vice versa). Dan geldt wel dat de goederen van oorsprong moeten zijn uit het VK en dat bij invoer in de EU de oorsprong moet kunnen worden aangetoond. Deze overgangsbepaling duurt twaalf maanden, tot 1 januari 2022. Binnen die termijn moet een verzoek om een preferentiële tariefbehandeling worden ingediend voor de betreffende goederen.

12.17 Bijzonderheden

Overgangsperiode leveranciersverklaringen

Een leveranciersverklaring dient in de administratie aanwezig te zijn alvorens een oorsprongsbewijs (attest van oorsprong) kan worden opgemaakt. Gezien de korte tijdsspanne tussen de bekendmaking van de TCA en de datum waarop zij van toepassing is geworden, kan het voor sommige leveranciers moeilijk zijn om de exporteurs tijdig te voorzien van alle relevante verklaringen op basis waarvan de exporteurs de attesten van oorsprong kunnen opstellen vanaf de datum waarop de TCA van toepassing is geworden. Op grond van Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2254 van de Commissie van 29 december 2020 betreffende het opstellen van attesten van oorsprong op basis van de leveranciersverklaringen voor preferentiële uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk tijdens een overgangsperiode, wordt daarom een tijdelijke uitzondering gemaakt. Exporteurs mogen tot 31 december 2021 attesten van oorsprong voor de uitvoer naar het VK opstellen op basis van leveranciersverklaringen die door de leverancier achteraf kunnen worden ingediend, mits de exporteur uiterlijk op 1 januari 2022 de leveranciersverklaringen in zijn bezit heeft. Voorwaarde is dus dat de leveranciersverklaringen op het einde van de overgangsperiode door de leverancier aan de exporteur zijn verstrekt. Dit laat de verplichting van de exporteur onverlet om attesten van oorsprong op te stellen op basis van informatie waaruit de oorsprong van het product blijkt, met inbegrip van informatie over het oorsprongs karakter van de bij de productie van het product gebruikte materialen.

Indien de exporteur op uiterlijk 1 januari 2022 de leveranciersverklaringen niet in zijn bezit heeft, dan stelt hij de importeur daarvan uiterlijk op 31 januari 2022 in kennis.

Gewijzigde artikelnummers

De TCA EU-VK is eerst voorlopig toegepast per 1 januari 2021. Vervolgens is de TCA EU-VK op 30 april 2021 definitief van kracht geworden. Deze versies van de TCA EU-VK zijn tekstueel gelijk, maar de artikelaanduiding is wel gewijzigd.

Deze Mededeling is na het definitief van kracht worden van de TCA EU-VK aangepast aan de in die versie toegepaste artikel-aanduiding. Hieronder is een overzicht opgenomen met de artikelnummers uit de voorlopig toegepaste tekstversie (oud) en de overeenkomstige artikelnummers in de thans van kracht zijnde versie (nieuw).

Oud	Nieuw	Artikelomschrijving
GOODS.5	21	Verbod van douanerechten
ORIG.1	37	Doel
ORIG.2	38	Definities
ORIG.3	39	Algemene vereisten
ORIG.4	40	Cumulatie van oorsprong
ORIG.5	41	Volledig verkregen producten
ORIG.6	42	Toleranties
ORIG.7	43	Ontoereikende productie
ORIG.8	44	In aanmerking te nemen eenheid
ORIG.9	45	Verpakkingsmateriaal en verpakkingsmiddelen voor verzending
ORIG.10	46	Verpakkingsmateriaal en verpakkingsmiddelen voor detailhandelsverkoop
ORIG.11	47	Toebehoren, vervangingsonderdelen en gereedschappen
ORIG.12	48	Stellen of assortimenten
ORIG.13	49	Neutrale elementen
ORIG.14	50	Gescheiden boekhouding
ORIG.15	51	Geretourneerde producten
ORIG.16	52	Niet-wijziging
ORIG.17	53	Beoordeling van teruggave of vrijstelling van douanerechten
ORIG.18	54	Verzoek om preferentiële tariefbehandeling
ORIG.18A	55	Tijdstip van verzoek om preferentiële tariefbehandeling
ORIG.19	56	Attest van oorsprong
ORIG.20	57	Afwijkingen

Oud	Nieuw	Artikelomschrijving
ORIG.21	58	Aan importeur bekende informatie
ORIG.22	59	Verplichting tot bewaren van gegevens
ORIG.23	60	Kleine zendingen
ORIG.24	61	Verificatie
ORIG.25	62	Administratieve samenwerking
ORIG.26	63	Weigering van preferentiële tariefbehandeling
ORIG.27	64	Vertrouwelijkheid
ORIG.28	65	Administratieve maatregelen en sancties
ORIG.29	66	Ceuta en Melilla
ORIG.30	67	Overgangsbepalingen voor doorvoer of opslag van producten
ORIG.31	68	Wijziging van dit hoofdstuk en bijlagen daarbij
Bijlage ORIG-1	Bijlage 2	Aantekeningen bij de productspecifieke oorsprongsregels
Bijlage ORIG-2	Bijlage 3	Productspecifieke oorsprongsregels
Bijlage ORIG-2A	Bijlage 4	Oorsprongscontingenten en alternatieven voor de productspecifieke oorsprongsregels in Bijlage 3
Bijlage ORIG-2B	Bijlage 5	Productspecifieke regels voor elektrische accu's en elektrische voertuigen in de overgangperiode
Bijlage ORIG-3	Bijlage 6	Leveranciersverklaring
Bijlage ORIG-4	Bijlage 7	Tekst van het attest van oorsprong
Bijlage ORIG-5	Bijlage 8	Gezamenlijke verklaring betreffende het Vorstendom Andorra
Bijlage ORIG-6	Bijlage 9	Gezamenlijke verklaring betreffende de Republiek San Marino

12.18 Meer informatie

Indien u naar aanleiding van deze Mededeling vragen heeft, kunt u via e-mail contact opnemen met de helpdesk van het Landelijk Oorsprong Team.

E-mail: helpdesk.oorsprongszaken@douane.nl